

26. 11. 2007

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Úředníci mají pocit, že dotaz je útok a je třeba se bránit

"Úředníci nedávají informace, protože se bojí, že by pak občané mohli v jejich práci snáz najít chyby," říká jeden ze spoluautorů zákona o svobodném přístupu k informacím Oldřich Kužílek.

Skóre: 0.87

Název zdroje: Mladá fronta Dnes

Datum vydání: 26.11.2007

Nadpis: Úředníci mají pocit, že dotaz je útok a je třeba se bránit

Strana: 2

Pořadí: 1

Mutace: Celostátní

Rubrika: Ekonomika

Autor: LUCIE TVARŮŽKOVÁ

Ročník: 18

Číslo: 275

Náklad: 303628

Oblast: Celostátní deníky

Zpracováno: 26.11.2007 07:21

Identifikace: DCMF20071126020040 cz

Klíčová slova: správy (3x), soudu (2x), právníci (2x), soudní, právo, práva, legislativního, rozsudek, právních, zákona, právní

Praha - "Úředníci nedávají informace, protože se bojí, že by pak občané mohli v jejich práci snáz najít chyby," říká jeden ze spoluautorů zákona o svobodném přístupu k informacím Oldřich Kužílek.

* Proč mají úředníci takový problém říkat lidem informace, na které mají právo?

Je to možná překvapivé, ale ti lidé s tím obvykle mají velký psychologický problém. Mají pocit, že jim někdo vstupuje do jejich teritoria, do jejich výsostného hájemství, že dotazem a priori zpochybňuje jejich práci a že se takovým atakům musí za každou cenu bránit. Teprve sekundárně se k tomu hledají právní důvody, obvykle pomocí různého překrucování práva.

* Takže to nemusí být vždycky jen proto, aby kryli nějakou lumpárnu?

Často to bývá především ten pocit nevraživosti vůči vnějšímu světu. Ale to vůbec nevylučuje, že to není kombinované s nějakými levotami, krytím nepravosti, korupcí, defraudacemi. Může to být i krytí nesprávného rozhodnutí nebo vlastního pochybení. Pak je tu samozřejmě i vnější důvod.

* Jaký?

Zatím u nás chybí nějaká instituce, která by je k otevřenosti vedla nebo ji dokonce mohla i vynutit. Celosvětovým trendem je zavádění takzvaných informačních komisařů nebo ombudsmanů. Navíc za případné neposkytnutí informací nejsou u nás úředníci zatím osobně zodpovědní. Je nepřijatelné, aby třeba pražský magistrát kvůli nedbalosti jedné nebo dvou úřednic přišel o půl milionu, protože vedly zbytečný spor, který se nedal vyhrát.

* To se stalo?

Jeden občan požádal pražské městské části o seznam záborů chodníků pro účely reklamních zařízení. Aby se k informacím dostal, musel nakonec zažalovat magistrát v deseti identických právních sporech. Magistrát samozřejmě všechny prohrál, právníci na tom strávili spoustu času a utratili spoustu peněz za soudní poplatky. Příčinou toho všeho byla chybná rozhodnutí nějakého úředníka a já se domnívám, že by to měl mít stržené ze mzdy, protože já to nedovedu odlišit od situace, kdy přišel opilý do práce a rozbil počítač. V čem je rozdíl?

* Jsou lidé často ochotni se kvůli tomu, aby se k informacím dostali, soudit? A pokud ano, vyhrávají?

Do právních sporů chodí naštěstí čím dál víc lidí a v naprosto drtivé většině žadatelé ty spory vyhrávají. Ale ani to někdy nepomáhá.

* Jak to?

Naprosto skandální je například postup ministerstva financí, které stále ještě neposkytl informace týdeníku Respekt o podmínkách deblokace ruského dluhu, přestože je k tomu vyzval zcela zdrcující rozsudek Nejvyššího správního soudu.

* Jaké informace úřady vydávají nejhůře?

Úřady velmi nerady dávají smlouvy. Mají pocit, že to, co vyjednaly, musí zůstat skryté, což je samozřejmě nesmysl. To se děje velmi často.

* Oldřich Kužilek

Bývalý dlouholetý poslanec a jeden z výrazných představitelů Občanské demokratické aliance (ODA). Sám o sobě říká, že je poradcem pro otevřenost veřejné správy. Patří mezi autory zákona o svobodném přístupu k informacím. Jako jediný ne-senátor je členem senátní Stálé komise pro ochranu soukromí. Jako poradce spolupracuje se senátorkou Soňou Paukrtovou, senátory Václavem Jehličkou a Jiřím Zlatuškou. S Paukrtovou dali dohromady návrh na omezení nepřehlednosti a zneužívání legislativního procesu cestou různých pozměňovacích návrhů. Působí v obecně prospěšné společnosti Otevřená společnost, která pomáhá občanům v právních sporech s neochotnými úředníky.

Foto popis: Oldřich Kužilek, propagátor otevřené veřejné správy

Foto Autor - Foto - MAFA

Zpracovatel: [Anopress IT a.s.](#)

